

2021

Påbud om nyt vilkår og revurdering af kyllingeproduktion på Bovvej 18, 6534 Agerskov

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	2
2	Afgørelse	3
3	Vilkår	4
3.1.	Nyt vilkår	4
3.2.	Vilkår fra revideret § 12 miljøgodkendelse fra den 22-12-09	4
4	Vilkår der ændres eller annulleres	9
4.1.	Vilkår der ændres i revideret § 12 miljøgodkendelse fra 2009	9
4.2.	Vilkår der annulleres i revideret § 12 miljøgodkendelse fra den 2009	9
5	Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	12
5.1.	Dyreholdets størrelse	12
5.2.	Stalde og anlæg	12
5.3.	Kategori 1- og 2-natur	12
5.4.	BAT - Ammoniak	14
5.5.	BAT – Management	14
5.6.	BAT – Fodringsstrategi	15
5.7.	BAT - Energiforbrug	15
5.8.	BAT – Vandforbrug	16
5.9.	BAT – Opbevaring af husdyrgødning	16
5.10.	Samlet BAT-vurdering	17
5.11.	Lugt	17
5.12.	§ 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen	17
5.13.	Vilkår, der skal være i revurderingen	19
6	Høringer	20
7	Klagevejledning	20

1 Indledning

Bovvej 18, 6534 Agerskov fik den 10. maj 1989 en kapitel 5 miljøgodkendelse. Den 22. december 2009 udarbejdede Tønder Kommune en revideret § 12 miljøgodkendelse af Bovvej 18. I den reviderede § 12 miljøgodkendelsen fra 2009 står følgende:

Denne godkendelse træder i kraft ved meddelelsen og ophæver og erstatter godkendelsen fra 1989 på ejendommen (bilag 1).

Det vil sige, at alle vilkår i kapitel 5 miljøgodkendelsen fra 1989 er ophævet og erstattet af vilkår i miljøgodkendelse fra 2009.

Kommunalbestyrelsen skal jævnfør § 39 stk. 3 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" foretage den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt, og herefter hvert 10. år. På den baggrund skulle Bovvej 18 være revurderet i 2019.

Tønder Kommune har revurderet miljøgodkendelsen og i den forbindelse taget stilling til:

- Om der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning.
- Om forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, som ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.
- Om forureningen overskrider det niveau, der blev oplyst, da miljøgodkendelsen blev givet.
- Om væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik (BAT) skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger.
- Om det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

På den baggrund har Tønder Kommune truffet afgørelse om, at husdyrbruget skal påbydes et skærpende vilkår.

Revurdering er udarbejdet ud fra oplysningerne i skema nr. 226800. I husdyrgodkendelse.dk er der intet skema, som kan revurderes.

Ejer af ejendom:

Norrecco Agerskov, CVR: 27169538.

Kontaktperson hos Norrecco: Christian Andersen, Norrecco. Tlf. 21280187. E-mail: kta@norrecco.dk

Ejer af dyrehold:

Christiansminde I/S - v/Allan Schrøder og Henning Schrøder, Gravlundmark 1, 6240 Løgumkloster. CVR. 29738033.

Kontaktoplysninger:

Henning Schrøder

Tlf. 23264924

christiansmindeas@hotmail.com

2 Afgørelse

Tønder Kommune påbyder, at vilkår 3.1.1 fremover skal overholdes som en forudsætning for at udnytte miljøgodkendelsen for Bovvej 18, 6534 Agerskov.

Påbuddet er meddelt efter § 41 i "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv." (LBK nr. 520 af 01/05/2019).

Påbuddet og afgørelse kan påklages i henhold til klagevejledningen i afsnit 7.

De øvrige vilkår i afsnit 3 skal ligeledes overholdes som en forudsætning for at udnytte miljøgodkendelsen. Med undtagelse af vilkår 3.2.32 er disse vilkår magen til de vilkår, der fremgår af revideret § 12 miljøgodkendelse fra den 22. december 2009. Vilkår 3.2.32 er ændret i forhold til den reviderede miljøgodkendelse fra 2009.

Det nye vilkår skal overholdes fra den dato, hvor påbuddet er meddelt.

Tønder Kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Tønder Kommune vurderer, at indretningen og driften af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Tidspunktet for næste regelmæssige revurdering fastsættes til 2031.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Tønder, den 23. juli 2021

3 Vilkår

Revurderingen meddeles på følgende vilkår, som er de vilkår, der fremover gælder for Bovvej 18, 6534 Agerskov.

3.1. Nyt vilkår

- 3.1.1. Bovvej 18 skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

3.2. Vilkår fra revideret § 12 miljøgodkendelse fra den 22-12-09

- 3.2.1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Bovvej 18, 6534 Agerskov. Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 18653 og ejendommen er desuden knyttet til CVR nr. 32062075 og CVRp nr. 1015077073.
- Husdyrbruget har tilladelse til en maksimal årsproduktion af 990.000 slagtekyllinger (max 38 daggamle). Kyllingerne produceres jævnt i løbet af året med en maksimal totalbelægning på 141.500 kyllinger på ejendommen. Kyllingerne skal opfedes i de staldbygninger markeret med 1, 2, 3, 4, 5 og 6 på bygningsoversigten (bilag 5 i revideret miljøgodkendelse fra 2009). Kyllingerne må ved afgang højst veje 2,1 kg. Det tillades dog at produktionen varierer i antal kyllinger og afgangsvægt, så længe årsproduktionen ikke overstiger antal DE svarende til udgangspunktet, og så længe den totale belægning ikke overstiger 297.150 kg (141.500 x 2,1).
- 3.2.2. Husdyrbruget skal anmelde og have miljømyndighedens accept, inden der må foretages ændringer af indretning og drift.
- 3.2.3. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med miljøgodkendelsens indhold og betingelser. Personalet skal specielt instrueres i, hvornår og hvordan beredskabet og miljømyndigheden skal tilkaldes/orienteres.
- 3.2.4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) eller ophør skal meddeles til kommunen senest en måned efter ændringen.
- 3.2.5. Ventilatorerne skal renholdes og rengøres efter behov – dog mindst én gang om året. Defekte eller støjende ventilatorer skal straks udskiftes. Nævnte skal fremgå af egenkontrol-journalen.
- 3.2.6. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at vandforbrug og vandspild minimeres.
- 3.2.7. Anlæg der er særligt energiforbrugende f.eks. ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 3.2.8. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester samt transportvogne og marksprøjter skal foregå på støbt tæt plads med

bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder.

- 3.2.9. Der ikke må foretages affedtning af olierede maskindele på ejendommen.
- 3.2.10. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt. Straks efter alarmering skal Miljø og Natur, Tønder Kommune underrettes på tlf.: 74 92 92 92. Dog kan dette telefonnummer udelukkende benyttes i kommunens åbningstid.
- 3.2.11. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Dette vilkår skal være opfyldt senest 6 måneder efter godkendelsen er meddelt.

- 3.2.12. Hvis virksomheden konstaterer eller får begrundet mistanke om, at olieanlæg er utætte, skal tilsynsmyndigheden/Tønder Kommune straks underrettes.
- 3.2.13. Håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier skal foregå, så der ikke kan opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
- 3.2.14. Opbevaringskapaciteten skal være så stor, at der til enhver tid er kapacitet til opbevaring af vaskevand m.v. indtil udbringning kan ske.
- 3.2.15. Transport af husdyrgødning skal ske på en sådan måde, at så få beboelser som muligt påføres gener.
- 3.2.16. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede for at reducere lysgenerne for omboende. Portene kan dog åbnes kortvarig ved ind- og udkørsel.
- 3.2.17. Der må kun tændes udendørs lys efter behov.
- 3.2.18. Der skal altid tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes rene.
- 3.2.19. Senest 2 timer efter transport på offentlig vej, skal vejene være rengjort for gødning, affaldsprodukter o. lign., der kan medføre støv- og skadedyrsgener.
- 3.2.20. Transport af foder, halm samt al øvrig transport – på nær dyretransporter og akutte transport – til og fra husdyrbruget skal foregå inden for tidsrummet kl. 7.00 til kl. 22.00.

- 3.2.21. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

- 3.2.22. Det tillades at støjgrænserne overskrides i forbindelse med indfangning og afhentning af slagtekyllinger, der dog skal foretages, så der tages mest hensyn til de omboende.

- 3.2.23. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Ved ekstern støjbelastning menes støj hidrørende fra husdyrbruget, staldventilation, vakuumpumpe og andre faste installationer, foderblanding, fejmaskine o. lign. samt fodertransporter. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- 3.2.24. Miljømyndigheden/Tønder Kommune kan forlange, at husdyrbruget dokumenterer, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal sendes til miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfristen herfor aftales med miljømyndigheden. Målingerne og dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledninger og af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen.

- 3.2.25. Støjmålingerne skal foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden og under de mest støjbelastede driftsforhold eller som kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

- 3.2.26. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentationen betales af virksomheden.

- 3.2.27. Stalde, gødningsbeholdere, anlæg og udenomsarealer m.v. skal renholdes, så der ikke opstår væsentlige støv- og lugtgener i området uden for husdyrbruget grund. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder gennem tørhed i stierne og foderarealernes bund, dyrenes renhed, fjernelse af støv- og smudsbelægning i staldene, renholdelse af fodringssystemer m.v.

- 3.2.28. Der skal overalt på husdyrbruget udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratoriums.

- 3.2.29. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. og på et højt hygiejneniveau.

- 3.2.30. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.m.).
- 3.2.31. Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- 3.2.32. Husdyrbruget skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang, der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer. Der skal arbejdes for nedbringelse af:
- Ammoniakfordampning fra stalde.
 - Lugtgener
 - Forbrug af vand, energi, olie, kemikalier, foder og gødningsstoffer (**ændret vilkår**).
- 3.2.33. Ved udskiftning af lysstofrør og lignende skal der anvendes lavenergipærer.
- 3.2.34. Der må ikke opbevares husdyrgødning på ejendommen.
- 3.2.35. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal ligeledes foregå på fast tæt bund.
- 3.2.36. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
- 3.2.37. Hvis der opbevares fast farligt affald, skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.
- 3.2.38. Ved husdyrbrugets ophør, skal –
- Vaskevandsbeholdere, -tanke med rørsystemer m.v. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Alle olietanke tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald og andet affald bortskaffes i henhold til Tønder Kommunes erhvervsaffaldsregulativ.
- 3.2.39. Senest 14 dage efter oprydningen skal miljømyndigheden (Tønder Kommune) orienteres herom, så der er mulighed for eftersyn.
- 3.2.40. Oplysningerne fra egenkontrollen skal opbevares samlet, være opstillet overskueligt, hele tiden være opdateret og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden.
- 3.2.41. Oplysningerne skal fremvises for miljømyndigheden på forlangende, og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.
- 3.2.42. Der skal føres en driftsjournal for ventilationsanlægget. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om, hvornår anlægget er rengjort og vedligeholdt.

- 3.2.43. Der skal føres en driftsjournal for fluebekæmpelse. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om, hvornår og hvordan der er foretaget fluebekæmpelse.
- 3.2.44. Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for:
- Antal, vægt og alder af indsatte dyr.
 - Antal dyr bortskaffet til destruktion.
 - Antal, vægt og alder af dyr sendt til slagtning.
- 3.2.45. Der skal føres en driftsjournal over ressourceforbrug. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om forbrug af olie, vand, brændstof og sprøjtemidler.
- 3.2.46. Der skal endvidere føres driftsjournal over kontrol og vedligehold af fyrings- og belysningsanlæg. Som driftsjournal kan kvittering for evt. årlig kontrol anvendes.
- 3.2.47. Der skal foreligge dokumentation for korrekt affaldsbortskaffelse f.eks. i form af logbog eller kvitteringer.

4 Vilkår der ændres eller annulleres

4.1. Vilkår der ændres i revideret § 12 miljøgodkendelse fra 2009

Tønder Kommune har gennemgået vilkårene i revideret § 12 miljøgodkendelsen fra den 22. december 2009 og vurderet, at en del af følgende vilkår ikke længere er relevante. På den baggrund ændres følgende vilkår:

- 4.1.1. Husdyrbruget skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang, der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer. Der skal arbejdes for nedbringelse af:

- Ammoniakfordampning fra stalde.
- Kvælstofudslip til overfladevand og grundvand.
- Fosforudslip til overfladevand.
- Lugtgener.
- Forbrug af vand, energi, olie, kemikalier, foder og gødningsstoffer (vilkår 4.4.1.1).

ændres til følgende:

Husdyrbruget skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang, der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer. Der skal arbejdes for nedbringelse af:

- Ammoniakfordampning fra stalde.
- Lugtgener.
- Forbrug af vand, energi, olie, kemikalier, foder og gødningsstoffer.

4.2. Vilkår der annulleres i revideret § 12 miljøgodkendelse fra den 2009

Tønder Kommune har gennemgået vilkårene i revideret § 12 miljøgodkendelsen fra den 22. december 2009 og vurderet, at følgende vilkår ikke længere er relevante. På den baggrund ophæves nedenstående vilkår:

- 4.2.1. Med henblik på næste regelmæssige revurdering i 2019 skal virksomheden inden den 1. juli 2018 fremsende en handlingsplan for, hvordan virksomheden vil nedbringe lugt- og ammoniakemissioner, herunder en vurdering af mulighederne for at anvende systemer med gulvvarme og luftrensning. Hvis kommunen vælger, at revurdere ejendommens godkendelse før 2019, kan tidsfristen for fremsendelse af handlingsplan rykkes frem. Virksomheden skal dog minimum have 6 måneder til at udarbejde planen (vilkår 4.4.1.6).
- 4.2.2. Alt fast gødning skal afsættes til virksomheden Anton Knoll (www.antonknoll.de). Hvis gødningen ønskes afsat på anden måde, skal dette forelægges miljømyndigheden Tønder Kommune, som skal have accepteret/godkendt afsætningen før den må finde sted (vilkår 4.2.5.1).
- 4.2.3. Der skal fodres med reduceret indholdet af råprotein i foderet, samt fodres med successiv foder (fasefodning). Følgende tabel skal i den forbindelse følges:

Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foderet) ²⁾
Starter	20-22	0,65-0,75
I vækst	19-21	0,60-0,70
Slutfedning	18-20	0,57-0,67

1) Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer.

2) Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af f.eks. højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase (vilkår 4.4.1.2).

- 4.2.4. Der skal foretages en varmetabsberegning af kyllingestaldene på ejendommen. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og en handlingsplan for at opnå målet, som er velisolerede stalde (U-værdier på $0,4 \text{ W/m}^2/\text{°C}$ eller bedre). En kopi af rapporten skal fremsendes til miljømyndig senest 1. juni 2010 (vilkår 4.41113).
- 4.2.5. Der skal føres et regnskab over afsætning af fast gødning (vilkår 4.7.6.1).

5 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

5.1. Dyreholdets størrelse

Husdyrbruget er i 2009 godkendt til et dyrehold på 990.000 slagtekyllinger (max 38 daggamle). Det svarer til 385,2 DE.

5.2. Stalde og anlæg

Figur 1 viser et luftfoto fra 2019 over bygningerne på Bovvej 18.

Figur 1. Oversigt over bygninger på Bovvej 18.

5.3. Kategori 1- og 2-natur

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, som er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Tønder Kommune har beregnet ammoniak-depositionen på nærmeste kategori 1- og 2-natur. I beregningerne er produktionsarealet sat til staldenes totale størrelse.

Med disse forudsætninger er der beregnet en ammoniakemission fra Bovvej 18 på 5.106,0 kg kvælstof pr. år (se tabel 1).

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5106,0	0,0	5106,0

Tabel 1. Ammoniakfordampning fra Bovvej 18.

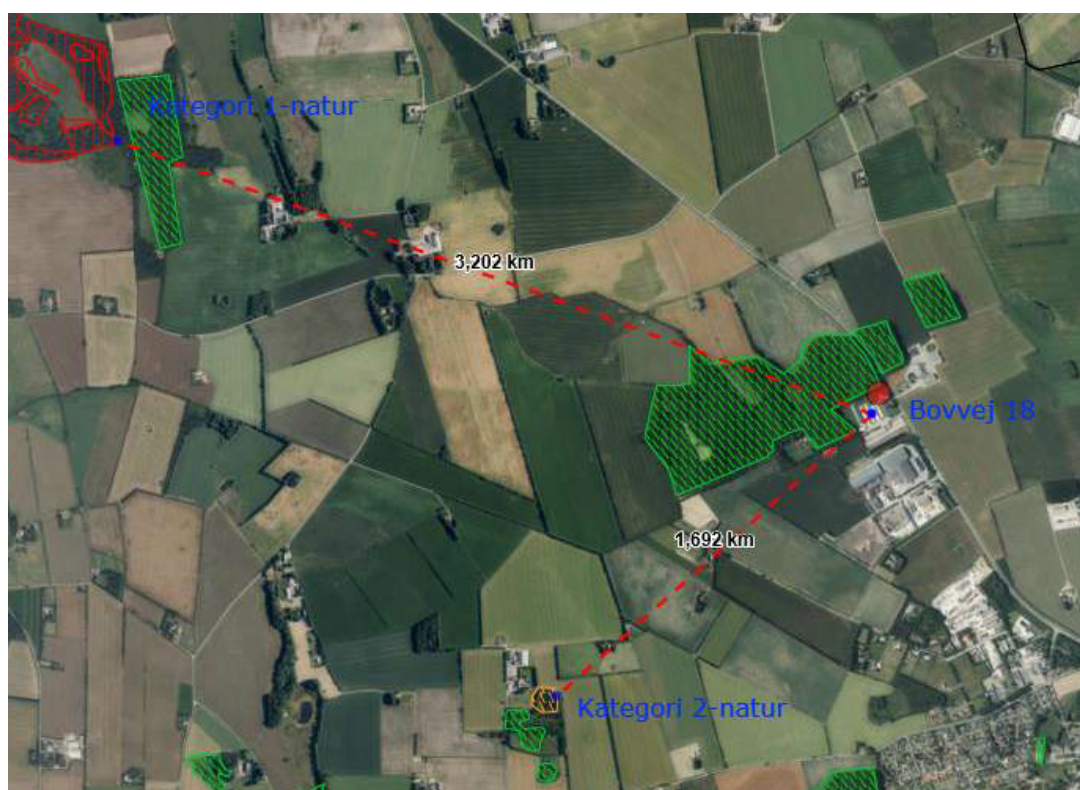
Kategori 1-natur

Anlægget ligger 3,2 km fra det nærmeste kategori 1-natur (se figur 2). Tønder Kommune har i husdyrgodkendelse.dk beregnet, at husdyrbruget påvirker det nærmeste kategori 1-natur med 0,1 kg N/ha/år (skema 226800).

Kategori 2-natur

Anlægget ligger 1,7 km fra det nærmeste kategori 2-natur (se figur 2). Tønder Kommune har foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen til kategori 2-naturområde er på 0,1 kg N/ha/år.

Tønder Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra husdyrbruget ikke vil påvirke kategori 1- og 2-natur væsentlig, og at kravet til totaldeposition er overholdt.

Figur 2. Afstand fra Bovvej 18 til nærmeste kategori 1- og 2-natur.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "Bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og der samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbrugslovens § 27 stk. 2 skal kommunen sikre, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Tønder Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ).
- Miljøstyrelsens Teknologiliste.
- Miljøstyrelsens Teknologiblade.
- Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I Tønder Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak.
- Management.
- Fodringsstrategi.
- Forbrug af vand og energi.
- Opbevaring af husdyrgødning.

5.4. BAT - Ammoniak

Tønder Kommune har i husdyrgodkendelse.dk beregnet BAT-krav for Bovvej 18 (se tabel 2). Beregningen viser, at BAT-kravet er overholdt. Alle stalde på Bovvej 18 er godkendt som BAT i miljøgodkendelsen fra 2009.

På baggrund af ovenstående vurderer Tønder Kommune, at Bovvej 18 lever op til BAT med hensyn til ammoniak, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til ammoniak.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5106	0	5106
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5106	0	5106
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 2. BAT og ammoniakfordampning fra Bovvej 18.

5.5. BAT – Management

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand, energiforbrug og foder, affaldsdannelse, anvendelse af handelsgødning og husdyrgødning samt udarbejdelse af gødningsplaner.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2009 oplyses følgende:

Efter hvert hold laves en opgørelse på alle driftparametre, hvor man kan sammenligne ens levering med landsgennemsnittet på både produktivitet og økonomi. Derved får man et klart billede af hvilke punkter der kører godt og hvilke der skal arbejdes med. Personalet tilbydes kurser og erfa grupper, der bliver også internt kommunikeret mellem bestyrerne på de forskellige ejendomme, således man får de nyeste erfaringer. Ved hver leverance af daggamle kyllinger medfølger en staldtavle, som skal udfyldes med både daglige registreringer og renoverende arbejde. Der skal noteres skadedyrbekæmpelse og der er en besøgsliste. Ligeledes skal der registreres ny investeringer, så man altid kan gå tilbage for at se hvornår ændringerne fandt sted.

Der er sat vilkår om journalisering af ressourceforbrug (vilkår 3.2.45) og beredningsplan (vilkår 3.2.11).

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 lever op til BAT med hensyn til management, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til management.

5.6. BAT – Fodringsstrategi

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2009 oplyses følgende:

Virksomheden køber alt foder gennem et anerkendt og godkendt foderstoffirma. Foderstoffirmaerne/-branchen og deres avlsselskab kører løbende forsøg med foder for at finde den præcise sammensætning til kyllinger. Som en del af fjerkræbranchen følger virksomheden den nyeste viden og anbefaling.

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 lever op til BAT med hensyn til fodringsstrategi, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til fodringsstrategi.

5.7. BAT - Energiforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2009 oplyses følgende:

Virksomhedens stalde ventileres automatisk. Husene er udstyret med Skov ventilationssystem, hvor følere i huset sender besked til computerne, som så regulere indstillingerne så der opnår den ønskede temperatur, fugtighed og luftskifte.

Der er følgende vilkår:

Ventilatorerne skal renholdes og rengøres efter behov – dog mindst én gang om året. Defekte eller støjende ventilatorer skal straks udskiftes. Nævnte skal fremgå af egenkontrol-journalen (vilkår 3.2.5).

Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt (vilkår 3.2.7).

Ved udskiftning af lysstofrør og lignende skal der anvendes lavenergipærer (vilkår 3.2.33).

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 lever op til BAT med hensyn til energiforbrug, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til energiforbrug.

5.8. BAT – Vandforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrensere, brug af drikkebrug til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle lækager.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2009 oplyses følgende:

Der er drikkenipler i alle huse. Den daglige vandoptagelse pr. dyr registreres hver dag, og der tages aktion hvis vi ikke følger kurven. Niplernes ydelse og slidtage følges løbende, således man kan bibeholde en god og tør strøelse. Staldene køres rene efter hver levering. Der bliver vasket med højtryksrensere og til sidst bliver der desinficeret. Husene bliver derefter tørret ud før man starter klargøring til næste hold kyllinger. Der strøs for tiden med spåner.

Der er følgende vilkår:

Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at vandforbrug og vandspild minimeres (vilkår 3.2.6).

Der skal føres en driftsjournal over ressourceforbrug. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om forbrug af olie, vand, brændstof og sprøjtemidler (vilkår 3.2.45).

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 lever op til BAT med hensyn til vandforbrug, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til energiforbrug.

5.9. BAT – Opbevaring af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT:

- at tilpasse gødningsmængden arealets størrelse og afgrødernes behov,
- at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og optag af næringsstoffer forekommer,
- at undgå at sprede gødningen, når markerne er mættet med vand, er oversvømmet, frosne eller dækket af sne,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb,
- at sprede gødning, så lugtgener mindskes,
- at opbevare gyllen i stabile beholdere eller gyllelagune med låg/plastikdække eller flydelag.

Samtlige ovenstående punkter er implementeret i dansk lov.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2009 oplyses følgende:

Når udmugningen påbegyndes kommer der et antal containere, således at gødningen kan køres væk med det samme. Der ligger ikke gødningsstakke på ejendommen. Hvert år i slutningen af april indsendes gødningsregnskabet med alle B1 skemaerne.

Der er følgende vilkår:

Der må ikke opbevares husdyrgødning på ejendommen (vilkår 3.2.34).

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 lever op til BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til opbevaring af husdyrgødning.

5.10. Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever husdyrbruget op til Tønder Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

5.11. Lugt

Natur- og Miljøklagenævnet har udtalt, at kommunerne i forbindelse med revurdering skal overveje, om det er muligt at begrænse lugtgenerne fra husdyrbruget ved anvendelse af BAT. Dette gælder de situationer, hvor husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

§ 12 miljøgodkendelsen fra den 22. december 2009 viser, at krav til lugt ikke er overholdt til enkelt bolig og byzone. En ny beregning i forhold til produktionsarealet viser ligeledes, at krav til lugt ikke er overholdt til enkelt bolig og til byzone.

Der er følgende vilkår:

Der skal altid tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes rene (vilkår 3.2.18).

Stalde, gødningsbeholdere, anlæg og udenomsarealer m.v. skal renholdes, så der ikke opstår væsentlige støv- og lugtgener i området uden for husdyrbruget grund. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder gennem tørhed i stierne og foderarealernes bund, dyrenes renhed, fjernelse af støv- og smudsbelægning i staldene, renholdelse af fodringssystemer m.v. (vilkår 3.2.27).

Der findes ingen teknologiblade fra Miljøstyrelsen, der reducerer lugt fra kyllingefarme.

På baggrund af ovenstående, vurderer Tønder Kommune, at der på nuværende tidspunkt ikke er proportionalt at stille yderligere vilkår til lugt.

5.12. § 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen

Ved revurdering skal det sikres, at kravene i § 35 overholdes. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet nedenfor.

1) Der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik

I henhold til beskrivelsen i afsnit 5.4 til 5.10 vurderer Tønder Kommune, at Bovvej 18 har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

2) Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt

I henhold til beskrivelsen i afsnit 5.6 til 5.8 vurderer Tønder Kommune, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

3) Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet

Bovvej 18 oplyser, at de løbende udnytter mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

På baggrund af ovenstående vurderer Tønder Kommune, at Bovvej 18 har udnyttet muligheden for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

4) Produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt

Bovvej 18 oplyser følgende:

- Der udarbejdes produktionskontrol over hvert hold kyllinger.
- Produktionsresultaterne sammenlignes med andre kyllingeproducenter.
- Der deltages i ERFA-gruppe.

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 har optimeret produktionsprocesserne, i det omfang det er muligt.

5) Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages

I § 6 b i lov om miljøbeskyttelse står følgende:

Udarbejdelse af politikker og udstedelse af regler om affaldsforebyggelse og -håndtering skal, jf. dog stk. 2, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Sammen med Bovvej 18 har Tønder Kommune gennemgået affaldshierarkiet, og Bovvej 18 oplyser, at de følger affaldshierarkiet.

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 har iagttaget affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse.

6) Der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik

Bovvej 18 oplyser, at staldene renses på følgende måde efter hvert hold kyllinger:

- Staldene vaskes med højtryksrensere
- Staldene desinficeres.
- Staldene står tomme i 3-4 dage.

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 i det omfang forurening ikke kan undgås, har anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

7) Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf

Se vilkår 3.2.11 til og med vilkår 3.2.15.

Tønder Kommune vurderer, at Bovvej 18 har truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

5.13. Vilkår, der skal være i revurderingen

I henhold til § 36, stk. 1, Nr. 9-13 i bekendtgørelsen skal revurderingen indeholde vilkår om følgende:

1) Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt

Se vilkår 3.2.6..

2) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre

Se vilkår 3.2.21.

3) Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget

Se vilkår 3.2.5, 3.2.7, 3.2.43 og 3.2.47.

4) Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand

Se vilkår 3.2.38.

5) Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

Tønder Kommune indsætter følgende vilkår:

Bovvej 18 skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

6 Høringer

Offentlig annoncering

Det er blevet offentligt annonceret, at Tønder Kommune revurderer miljøgodkendelsen. Annoncen har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) fra den 13. april 2021 til den 27. april 2021.

Nabo- og partshøring/udkast til de interesserede

Enhver, der har anmodet om orientering vedrørende udkastet om revurdering, skal have udkastet til revurderingen tilsendt. I dette tilfælde er der ikke nogen personer, som har anmodet herom.

Da der ikke sker væsentlige ændringer i forhold til driften har Tønder Kommune vurderet, at det kun er ejeren, der skal have mulighed for at sende bemærkninger ind.

Der er i den forbindelse ikke indkommet bemærkninger, der har givet anledning til ændringer.

7 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage skal være modtaget **senest fredag den 20. august 2021**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i revurderingen eller helt at ophæve revurderingen.